Kuntalaisaloite Kaikukortti

Hyvinvlt 22.11.2024 § 98
250/12.03.01/2024

Valmistelija

Vs. kulttuurisihteeri Hokkanen Jaana

Kulttuuripalveluissa on käsiteltävänä kuntalaisaloite koskien Kaikukorttia. Aloitteessa tuodaan esille, että kulttuuripitäjässä pitää olla myös vähävaraisilla mahdollisuus edes joskus käydä teatterissa, museossa, konsertissa yms. virkistäytymässä maksutta. Aloite on esityksen oheismateriaalina.

Kaikukortteja voivat saada Kaikukortti-verkostoon kuuluvien sosiaali- ja terveydenhuollon (sote) tai hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen (hyte) toimijoiden sekä joidenkin järjestöjen asiakkaat, jotka ovat vähintään 16-vuotiaita ja tiukassa taloudellisessa rahatilanteessa, eivätkä voi siitä syystä hankkia pääsylippuja tai kansalaisopiston kurssipaikkoja. 1 Kaikukortti = 1 asiakas, koska kortti on aina henkilökohtainen. Tarvittaessa Kaiku-kohde voi pyytää henkilöllisyystodistuksen näyttämisen lipun varaamisessa tai esim. teatteriin mennessä.

Kaikukortilla voi hankkia maksuttomia pääsylippuja ja kurssipaikkoja kaikkiin niihin kulttuuri- ja liikuntapalveluihin, jotka kuuluvat valtakunnalliseen Kaikukortti-verkostoon. Kaikukortilla voi hankkia maksuttomia lippuja myös omille alle 18-vuotiaille lapsille, lastenlapsille tai uusperheen lapsille samaan tilaisuuteen, johon on itsekin osallistumassa. Alaikäisten lasten määrä merkitään Kaikukortin myöntämisen yhteydessä sekä Kaikukorttiin että Kaikukortti-rekisteriin eli Kaikukantaan, josta kulttuuri- tai liikuntapalvelu voi tarkistaa lippuun oikeutettujen lasten määrän ja samalla henkilöllisyyden, että kyseessä on Kaikukortin omistaja.

Kaikukortissa on mukana useita kuntia eri hyvinvointialueiden alueella. Alueilla on omat Kaikukortti-verkkosivunsa, joilla kerrotaan tarkemmin, mistä Kaikukortin voi kyseisellä alueella saada ja missä sitä voi käyttää. Kaikilla kunnilla ei ole omia Kaikukortti-verkkosivuja, joten usein hyvinvointialue ylläpitää useamman kunnan Kaikukortti-verkkosivuja.

Kaikukortti käy ympäri Suomen Kaikukortti-kohteissa. Tarkan tiedon siitä, mihin kaikkiin esityksiin ja tapahtumiin Kaikukortilla pääsee, näkee kunkin mukana olevan kulttuuri- tai liikuntatoimijan omilta verkkosivuilta.

Lapin hyvinvointialueen alueella Kaikukortti-verkostossa olevat kunnat: Kemi, Keminmaa, Rovaniemi ja Tornio.

Kaikukortti-kohteelle Kaikukortti-toiminnassa mukana oleminen on mahdollisuus esimerkiksi tavoittaa uusia kävijöitä ja edistää saavutettavuutta. Kaikukortti voi lisätä palvelun tunnettuutta, tuoda uusia yleisöjä, kasvattaa esitysten ja toiminnan täyttöastetta sekä vahvistaa yhteiskunnallista asemaa ja toiminnan vaikuttavuutta ja luoda uudenlaisia yhteistyön muotoja sosiaali- ja terveysalan (sote) ja terveyden ja hyvinvoinnin alan (hyte) toimijoiden ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.

Kaikukortti-verkostossa on yli kolmesataa erilaista pientä ja suurta, yksityistä ja julkista kulttuuritoimijaa, jotka ovat mukana toiminnassa hyvän tahdon eleenä. Kaikukortti-kohteet tarjoavat kortinhaltijoille maksuttomia

pääsylippuja ja kurssipaikkoja. Kaikukortin valtakunnallinen toimintamalli on kehitetty yhdessä kulttuuri-, sote- ja hyte-alan toimijoiden, valtakunnallisten köyhyysasiantuntijoiden sekä kokemusasiantuntijoiden kanssa. Toimintamalli antaa mahdollisuuden rajata tarjontaa määrällisesti ja ajallisesti.

Kaikukortti-toiminnassa mukana olevan organisaation tulee perehdyttää oma henkilöstönsä alueen Kaikukortti-toimintaan sekä valtakunnalliseen toimintaan. Lisäksi organisaatio ylläpitää sisäistä ohjeistusta Kaikukortti-toimintaan liittyen.

Kaikukortti-toiminnassa mukana oleva organisaatio vastaa siitä, että sillä on aina nimettynä Kaikukortti-yhteyshenkilö. Mahdollisista yhteyshenkilöiden muutoksista kerrotaan alueen Kaikukortti-toiminnan kulttuuripuolen vastuuhenkilölle.

Alueen Kaikukortti-vastuutahot tekevät Kaikukortti-kokeilun ajaksi sitoumuksen yksittäisten Kaikukortti-kumppaneiden kanssa. Kaikukortin valtakunnalliseen toimintamalliin sitoutuminen on ehto verkostossa mukana olemiselle.

Alue (kunta ja mahdollinen hyvinvointialue), voi ottaa Kaikukortin kokeiluun ja käyttöön ainoastaan tekemällä yhteistyötä Kaikukeskuksen – Kaikukortin tuki- ja kehittämispalvelun kanssa. Kaikukortin kokeilun ja käyttöönoton valmistelua ja ylläpitoa varten kannattaa muodostaa pieni paikallinen työryhmä tai työpari, jossa on mukana työntekijä tai työntekijöitä sekä kunnan kulttuuripuolelta että paikalliselta sote-puolelta (ja/tai hyte-puolelta).

On tärkeää, että sekä kulttuuri-puoli että sote-puoli (ja/tai hyte-puoli) osoittavat henkilön tai henkilöitä valmistelemaan Kaikukortti-kokeilua. Tämä lisää sote- ja kulttuurialan välistä yhteistä omistajuutta Kaikukortista.

Kaikukeskukseen – Kaikukortin tuki -ja kehittämispalveluun tulee ottaa yhteyttä mahdollisimman varhaisessa vaiheessa, kun alueella suunnitellaan Kaikukortin käyttöönottoa. Kaikukortti-kokeilu valmistellaan aina yhdessä Kaikukeskuksen kanssa.

Kaikukortti on konkreettinen ja helppo työkalu, joka edistää yhdenvertaisuutta, saavutettavuutta sekä terveyttä ja hyvinvointia kulttuurin keinoin.

Kaikukortti vastaa hyvin kuntien kulttuuritoimintalain (166/2019) perusteluihin kulttuurin saavutettavuudesta sekä lakiin, joka velvoittaa hyvinvointialueita edistämään asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä (laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 7§).

Kokeilun valmisteluun kannattaa varata 1–2 henkilön osittaista työaikaa noin 3–6 kuukauden valmistelujaksolle. Myös kokeilun aikana kannattaa varata osittaista työaikaa ainakin yhdeltä henkilöltä. Kun Kaikukortti otetaan kokeilun jälkeen käyttöön, vaadittava työaika vähenee. Käytettävä työaika riippuu kuitenkin siitä, kuinka paljon alue haluaa panostaa korttiin ja sen mukanaan tuomiin mahdollisuuksiin.

Työajan lisäksi hyvin kohtuullisia kustannuksia syntyy Kaikukortin viestintämateriaalin kääntämisestä ja painamisesta, esimerkiksi 4000–8000 euroa riippuen alueen koosta. Kaikukortin visuaalisen ilmeen graafiset InDesign-pohjat saa maksutta käyttöön Kaikukortin tukipalvelusta paikallisen Kaikukortti-viestintämateriaalin tuottamista varten.

Kittilässä on paljon edullisia ja maksuttomia kultuuritilaisuuksia. Kaikukortin käyttöönotto kuitenkin lisää palveluntarjoajien yhteistyötä ja antaa muillekin, kuin kunnalle, mahdollisuuden tarjota palveluja kaikkien saataville.

Esittelijä

Vs. sivistystoimenjohtaja Kinnunen Petteri

Päätösehdotus

Hyvinvointilautakunta esittää kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että

1) hyvinvointikoordinaattori valmistelee Kaikukortin käyttöönottokokeilua kevään 2025 aikana yhteistyössä Kaikukeskuksen - Kaikukortin tuki- ja kehittämispalvelun kanssa. Perhekeskuskoordinaattori osallistuu käyttöönottokokeilun suunnitteluun ja toteutukseen.

2) kunnanhallitus toteaa kuntalaisaloitteen loppuun käsitellyksi.

3) kunnanhallitus lähettää kuntalaisaloitteeseen laaditun vastauksen edelleen tiedoksi kunnanvaltuustolle.

Päätös

Nuorisovaltuuston edustaja Iida-Sofia Rauhala saapui kokoukseen tämän pykälän käsittelyn aikana klo 10:50.

Esitys hyväksyttiin.